

Budżet na rok 2024 uchwalony!

str. 2

Jedyny taki jarmark na Śląsku.

str. 3

Bieruńskie Muzeum nagrodzone.

str. 8-9

Dekada z Teatrem Dla Dorosłych.

str. 10-11

JESTEŚMY Z WAMI OD 1992 R.

BIERUŃ
CI PRZAJE

Radunia

GRUDZIEŃ

ISSN1233-4987

Gazeta bezpłatna

rodnia@bok.bierun.pl

MAGAZYN SPOŁECZNO-KULTURALNY BIERUNIA

NR 11 (420) 2023 r.

Utopce rozdane!

Odbyła się pierwsza, historyczna gala wręczenia Nagród Burmistrza Miasta Bierunia. Wyróżniono 12 osób lub podmiotów. Uhonorowani otrzymali nagrody pieniężne, ale gratyfikacja finansowa nie jest tutaj najważniejsza. Otrzymań nagrodę Utopca oznacza prestiż, szacunek i uznanie. Specjalnie na tę okazję statuetkę zaprojektowała krakowska artystka Marta Mulawa.

Relacja str. 4-5

*W tym szczególnym czasie Bożego Narodzenia
życzymy Wam zdrowia, wszelkiej pomyślności i radości życia.
Niech dobroć i ciepło, które rodzą się wokół
betlejemskiej stajenki, na stałe zamieszkają w Waszych sercach.
Przeżyjcie ten czas otoczeni miłością
i pełni wiary wejdźcie w nadchodzący Nowy Rok.*

Przewodniczący Rady Miejskiej
MARCIN NYGA

Burmistrz Miasta Bierunia
KRYSZTOF GRZESICA

Burmistrz Krystian Grzesica wystartuje w wyborach!

Wybory parlamentarne mamy już dawno za sobą. Jedni się martwią, inni cieszą. Emocji było co niemiara, ale to i tak zaledwie preludium tego co czeka nas w kwietniu, kiedy pójdziemy wybierać samorządy.

Najdłuższa kadencja radnych i burmistrzów powoli zmierzają do końca. Przypomnijmy, że według kalendarza wyborczego do urn powinniśmy

ić tej jesieni. Poprzedni rząd nie chciał jednak „zderzenia” wyborów parlamentarnych i samorządowych, stąd przesunięcie terminu na wiosnę przyszłego roku. W powiecie bieruńsko-lędzińskim kandydaci bez pośpiechu odkrywają karty. Nas oczywiście najbardziej interesuje sytuacja w Bieruniu. W mieście już krąży wiele plotek dotyczących zwłaszcza planów obecnego burmistrza Krystiana Grzesicy. Zapytaliśmy u samego źródła. Burmistrz potwierdził, że zamierza po raz kolejny ubiegać się o fotel burmistrza Bierunia.

Budżet na rok 2024 uchwalony!

Na sesji, która odbyła się 18 grudnia, Rada Miejska przyjęła budżet Miasta Bierunia na rok 2024.

Dochody miasta zaplanowano na poziomie prawie 148,5 miliona złotych, natomiast wydatki na ponad 167 milionów, z czego prawie 40,7 mln to wydatki majątkowe, czyli mówiąc prościej inwestycje (w roku 2023 miasto wydało na inwestycje 51 milionów).

Co zostanie zrealizowane za tę kwotę?

Wśród zadań, jakie zaplanowano, jest przebudowa ulicy Peryferyjnej za ponad 8 mln zł (przy wynoszącym 7,6 mln dofinansowaniu z programu Polski Ład), a także realizowana przy współpracy z Zarządem Dróg Wojewódzkich przebudowa skrzyżowania ulic Turystycznej, Bojszowskiej i Peryferyjnej.

Kolejne inwestycje drogowe, które także będą realizowane dzięki dofinansowaniu z Polskiego Ładu, to przebudowa drogi wewnętrznej ul. Jastrzębiej i odcinka drogi we-

wewnętrznej ul. Sokolskiej, budowa ulicy Słowińskiej i przebudowa bocznej ulicy Łysinowej. Oprócz tego planowana jest budowa bocznej ul. Korfanteo. Powstaną też nowe chodniki na osiedlu Chemików.

Kosztownym zadaniem będzie budowa przedszkola wraz ze żłobkiem dofinansowana z programu Maluch+ (zadanie wieloletnie, w budżecie na rok 2024 zaplanowano na ten cel prawie 7,4 mln zł) oraz modernizacja zaplecza Przedszkola nr 2. Wśród innych inwestycji jest rewitalizacja zabytkowych budynków bieruńskiego ratusza (1 mln zł dofinansowania z Polskiego Ładu).

Wśród inwestycji w infrastrukturę sportową i rekreacyjną jest, m.in. budowa pumtracki przy ul. Marcina (zadanie z Budżetu Obywatelskiego), kolejny etap rewitalizacji Skwery Miast Partnerskich przy ul. Remizowej, wymiana nawierzchni na skateparku, budowa inteligentnej tętni solankowej przy osiedlu Granitowa, doposażenie placów zabaw.

W roku 2024 realizowane będą kolejne etapy tzw. rewolucji oświetleniowej. Modernizacja lub montaż oświetlenia jest zaplanowana na ulicach: Bijasowickiej bocznej, Wiosennej, Groblanej, Mlecznej, Żwirki i Wigury, Węglowej. 200 tysięcy zł zaplanowano na adaptację budynku przy ul. Spiżowej na siedzibę Muzeum Miejskiego w Bieruniu.

Kontynuowane będą też wieloletnie zadania rozpoczęte w 2023 roku, w tym budowa kanalizacji w Ścierniach i przebudowa ulic: Sockiej i Sadowej.

Deficyt budżetu miasta w 2024 roku wyniesie prawie 18,7 mln zł. Zostanie on pokryty przychodami z emisji papierów wartościowych (obligacje), pożyczką, wolnymi środkami oraz przychodami z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym.

Szerzej o zaplanowanych na 2024 rok inwestycjach napiszemy w następnym numerze.

O... choinka!

Od pierwszego grudnia w Bieruniu nikt nie może mieć wątpliwości, że idą święta. Wspólne zaświecenie choinki na Rynku to już nasza, bieruńska tradycja, która zawsze budzi wiele pozytywnych emocji. W tym roku było podobnie. Na Rynek przyszło wielu mieszkańców z burmistrzem Krystianem Grzesicą na czele. Artystyczną, śpiewającą oprawę zapewniły dzieci z Przedszkola nr 1, Szkoły Podstawowej nr 2, ZPiT „Ziemia Bieruńska” we współpracy ze Szkołą Podstawową nr 3.

Jarmark wprowadził nas w świąteczną atmosferę

Dwudniowy Jarmark Bożonarodzeniowy w Bieruniu to jedna z najlepszych tego typu imprez w naszym regionie. W tym roku było wszystko, co powinno być - występy artystyczne, wspólne śpiewanie, stragany pełne pyszności i artystycznego rękodzieła. A do tego to, co wyróżnia bieruński jarmark od innych - mieszkańcy tworzący świetną, przyjazną i świąteczną atmosferę.

**Sobota 16 grudnia
była dniem handlowym.**

Już od rana jarmarczne miasteczko zachęcało do skorzystania z bogatej oferty przeróżnych stoisk rękodzielniczych oraz strefy gastronomicznej. Po południu w świąteczny nastrój wprowadziła nas Orkiestra Dęta „Piast”, a wraz z chó-

rami „Polonia” i „Harmonia” oraz zespołami folklorystycznymi „Ściernianeczki” i „Nowobierunianki śpiewaliśmy kolędy, trzymając w dłoniach ciepłą herbatkę.

**Niedzielę 17 grudnia
zaplanowano jako dzień
handlowo - artystyczny.**

Wystąpiły dzieci i młodzież z naszych przedszkoli, szkół i grup artystycznych Bieruńskiego Ośrodka Kultury, w świątecznym repertuarze. Na scenie pojawili się także Maciej Gucik i Mateusz Badura przy akompaniamencie akordeonu i gitary. Zwieńczeniem dwudniowego Jarmarku była wielka gratka dla wszystkich fanów baśni i teatru. Wystąpił wyjątkowy Wrocławski Teatr Pantomimy ze spektaklem „Królowa. Baśń podwórkowa”, którego inspiracją jest baśń „Królową śniegu” H. Ch. Andersena (reż. Artur Borkowski). To był magiczny spektakl - scenografię do niego stworzył mapping na ścianie budynku Urzędu Miasta. Nie zabrakło też choinki oraz wielkiej bombki, przy których mieszkańcy robili sobie zdjęcia.

Młodzież z klasy gastronomicznej z Powiatowego Zespołu Szkół w Bieruniu zaprosiła na warsztaty dekorowania pierników, a Bank PKO BP uczył jak stworzyć piękne ozdoby świąteczne. Jarmark Bożonarodzeniowy, jak zawsze, w znakomitym stylu wprowadził bierunian w świąteczny nastrój.

Jarmark zorganizował **Bieruński Ośrodek Kultury**. Partnerem głównym wydarzenia był **Nitroerg Grupa KGHM** oraz: **PKO Bank Polski, Powiatowy Zespół Szkół w Bieruniu i BOSiR**.

Hollywood ma Oscary, a Bieruń Utopce!

Odbyła się pierwsza, historyczna gala wręczenia Nagród Burmistrza Miasta Bierunia. Wyróżniono 12 osób lub podmiotów. Uhonorowani otrzymali nagrody pieniężne, ale gratyfikacja finansowa nie jest tutaj najważniejsza. Otrzymać nagrodę Utopca oznacza prestiż, szacunek i uznanie.

KRYSTIAN GRZESICA, burmistrz Bierunia

Chcemy nagrodzić dziś osoby, z których jesteśmy dumni, które swoją pracą i osiągnięciami sprawiają, że miasto Bieruń staje się znane jako kuźnia talentów w bardzo wielu dziedzinach: w kulturze, w sporcie, w nauce. Dziś po raz pierwszy odbywa się to w formie uroczystej gali. Do tej pory wręczenie nagród było wydarzeniem bardzo kameralnym, a nawet można powiedzieć, że miało charakter czystej formalności - podpisania stosownych dokumentów w urzędzie miasta. W tym roku zależało mi na tym, by nasi nagrodzeni mogli świętować tę chwilę wspólnie z najbliższymi, rodzinami, przyjaciółmi, trenerami czy nauczycielami. Stąd postanowiliśmy zmienić formułę wręczenia nagród i mam nadzieję, że przy tej uroczystej formule już pozostaniemy.

Uroczysta gala z Nagrodami Burmistrza Miasta Bieruń zadebiutowała w tym roku, a już jest o niej głośno. Jednym z powodów jest zapewne sama forma wyróżnienia. W naszym regionie odbywa się sporo konkursów i plebiscytów, ale tylko nieliczne mogą się pochwalić tak ciekawą i niebanalną statuetką. Bieruńskiego Utopca specjalnie na tę okazję zaprojektowała krakowska artystka Marta Mulała. Powstało małe arcydzieło, którego wartość artystyczna znakomicie uzupełnia symboliczny i emocjonalny ładunek nagrody. Nad wyborem wyróżnio-

nych osób i instytucji czuwała specjalna Kapituła. Kandydatów można było zgłaszać do połowy września, a wielki finał tego przedsięwzięcia poznaliśmy podczas gali w Domu Kultury Gama, która odbyła się 27 listopada. Kapituła przyznała: 3 nagrody główne - po 3000 zł, 4 nagrody po 2000 zł oraz 5 wyróżnień nagrodzonych kwotą 500 zł.

Dodatkowo, burmistrz Krystian Grzesica uhonorował nagrodą specjalną firmy działające na terenie naszego miasta za społeczną odpowiedzialność biznesu. Wyróżniona trójka to: Nitroerg, Danone i Action.

Przedstawiciele firm: ACTION, DANONE i NITROERG odbierają statuetki.

Wydarzenie artystycznie uświetnił zespół BawiTo z wokalistką Ewą Walczak.

NAGRODY GŁÓWNE (3000 ZŁ)

KATEGORIA EDUKACJA

AGATA KOZICKA

Agata jest uczennicą klasy 3c bieruńskiego Liceum Ogólnokształcącego. Nagrodę otrzymała za wyjątkowe wyniki w nauce i wszechstronność zainteresowań. Jest, m.in. laureatką olimpiady geologicznej, zajęła też pierwsze miejsce w wojewódzkim konkursie znajomości prawa. Jej pasją są książki, w tym podróżnicze i historyczno-wojenne.

- Rodzice uświadomili mi, że nauka jest ważna i istotna, aby w życiu piąć się do góry - powiedziała Agata w specjalnym filmie przygotowanym przez Urząd Miasta.

KATEGORIA SPORT

PIOTR LESZCZYŃSKI

W środowisku rowerowym znany jako „Leszczu”. Na rowerze jeździ od 18 lat. Jest królem BMX nie tylko w swoim rodzinnym mieście. W tym roku został mistrzem Polski i jako członek kadry narodowej szlifował formę w Stanach Zjednoczonych. Ma duże szanse, aby reprezentować Polskę podczas letnich Igrzysk Olimpijskich.

- Rower, rower i jeszcze raz rower - mówi pytany o życiowe pasje.

KATEGORIA KULTURA

TEATR DLA DOROSŁYCH

Bieruński Teatr Dla Dorosłych to na Śląsku kultowa formacja. Powstał 10 lat temu, ma na swoim koncie 13 premier. Zaczynali w piątkę, a teraz Teatr tworzy 15 osób. Dostali wiele nagród, a wśród tych najcenniejszych jest Clemens przyznawany przez powiat bieruńsko-lędziński.

- Jesteśmy grupą przyjaciół, której na sercu leży krzewienie śląskiej kultury i języka. Na scenie ino godomy - podkreśla ekipa Teatru Dla Dorosłych.

NAGRODY (2000 ZŁ)

ZESPÓŁ MUZYCZNY MANTRA

„Mantrę” tworzy grupa miłośników muzyki metalowej. Pierwsza próba odbyła się 12 grudnia 2009 r. W swoich utworach ostre brzmienia często łączą z akcentami z lokalnej historii Bierunia. W ciągu kolejnych lat działalności wypracowali swój muzyczny charakter.

BAP PIAST GOL

Klub obchodzi w tym roku 75. lat istnienia. To kawał historii miejskiego sportu i obiecujący kapitał na przyszłość. W BAP Piast Gol trenuje obecnie 223 zawodników w 16 grupach treningowych. W 2022 r. doszło do połączenia klubów GOL Bieruń i KS Piast Bieruń Nowy. Od tej pory działają pod jednym szyldem (więcej o klubie można przeczytać na stronie 15).

KLUB SPORTOWY RONIN

W ubiegłym roku mówiło się, że Bieruń ma szansę stać się ważnym punktem na polskiej mapie sportów walki i to się dzieje. Każdego miesiąca organizowane są w naszym mieście prestiżowe turnieje i zawody. To nowa marka Bierunia, a za tym sukcesem stoi, m.in. KS Ronin.

WOJCIECH PALIKIJ

O sukcesach bieruńskich badmintonistów mówi cała sportowa Polska. Jest to rzecz niezwykła, że z małego miasta pochodzi aż tylu utytułowanych zawodników tej widowiskowej dyscypliny. Jest to zasługa utalentowanej młodzieży, ale ojcem wielu tych sukcesów jest Wojciech Palikij, prezes Uczniowskiego Klubu Sportowego UNIA Bieruń.

WYRÓŻNIENIA (500 ZŁ)

- **JULIA PIĘTAKIEWICZ** • Prawdziwa gwiazda kobiecej piłki nożnej. Jej sława daleko wykracza poza nasze miasto. Jest z Bierunia, ale gra w SWD Wodzisław Śląski. W tegorocznej Gali wodzisławskiego sportu otrzymała główną nagrodę.
- **JOANNA PODEDWORNY** • Najbardziej utytułowana badmintonistka z Bierunia, a to znaczy, że jest jedną z najlepszych „rakięt” w Polsce. Ma na koncie wiele sukcesów, w tym wicemistrzostwo Europy i mistrzostwo Polski.
- **KINGA STOKFISZ** • Kolejna bieruńska badmintonistka z tytułami i szansami na międzynarodową karierę. We wrześniu 2020 r. w Bieruniu odbyły się pamiętne Mistrzostwa Polski Młodzików. Kinga Stokfisz zdobyła wtedy dwa brązowe medale.
- **SZYMON STOKFISZ** • W Bieruniu doskonale potrafią grać w badminton nie tylko dziewczyny. Szymon Stokfisz jest członkiem kadry narodowej, a sukcesy na ogólnopolskiej i międzynarodowej arenie odnosi od lat. W 2017 r. był piątą na Mistrzostwach Świata.
- **ANNA CZUCHRA** • Razem z narodową kadrą wzięła w tym roku udział w Mistrzostwach Świata Juniorów w Stanach Zjednoczonych. We wspomnianych już Mistrzostwach Polski Młodzików w Bieruniu (2020 r.) Anna Czuchra razem z Julią Piwowar zdobyły złoty medal w grze podwójnej.

Szcześć Boże Górnikom!

Jak zawsze w Barbórkę ulicami Bierunia przeszła orkiestra górnicza.

Bieruń aktywnie angażuje się w „Hack the Climate” - projekt, który łączy polskie i norweskie miasta w celu znajdowania innowacyjnych rozwiązań dla klimatu. Bieruńscy urzędnicy brali udział w warsztatach w Warszawie. Razem z innymi samorządami koncentrowali się na szukaniu rozwiązań dla klimatycznych wyzwań.

Podczas warszawskich warsztatów zespół z Bierunia, wraz z przedstawicielami z 12 polskich i 4 norweskich miast, intensywnie pracował nad rozwijaniem zgłoszonych pomysłów. Celem było opracowanie podejść, które sprzyjają innowacjom i stwarzają interesujące wyzwania dla drugiego etapu projektu - wirtualnego hackathonu.

Idea programu „Hack the Climate” to więcej niż projekt - to ruch ku zrównoważonej przyszłości. Obejmuje to nie tylko redukcję zanieczyszczeń, ale i optymalizację zasobów na-

turalnych oraz innowacje w mobilności miejskiej.

Co to oznacza dla Bierunia?

- Bieruń stoi przed wyzwaniem transformacji: od górnictwa do ekonomii odpornej na zmiany klimatyczne - mówi Krystian Grzesica, burmistrz Bierunia. - Nasze miasto dąży do bycia przyjaznym dla środowiska i przyszłych pokoleń. Chcemy poszerzyć bazę ekonomiczną niezwiązaną z górnictwem, a jednocześnie udoskonalić komunikację z instytucjami miejskimi i zaangażowanie mieszkańców w projektowanie naszej przestrzeni.

Bieruńscy urzędnicy będą teraz współpracować z programistami, aby stworzyć projekt aplikacji, która uprości zrozumienie lokalnych wyzwań ekologicznych. Pomoże także identyfikować nowe możliwości rozwoju dla Bierunia. Dzięki niej mieszkańcy będą mogli mieć większy wpływ na przyszłość miasta.

Wkopalni Piast-Ziemowit pracuje ponad 7 tys. osób. To największy pracodawca w naszym powiecie i ważne źródło dochodów do samorządowych budżetów. Wiele rodzin z naszego miasta może prowadzić godne życie dzięki zatrudnieniu w kopalni. Jednym słowem, Piast-Ziemowit jest związany z bieruńską ziemią na dobre i na złe. Ważnym elementem tej symbiozy są uroczyste

obchody Barbórki. W tym roku, jak zawsze, obchody Dnia Górnika w Bieruniu zainaugurowała Orkiestra Dę-

ta „Piast”. W kościele Świętej Barbary odbyła się msza święta za górników i wszystkich pracowników kopalń.

Z wizytą u niemieckich przyjaciół

nia, czeskiego Moravskiego Bero-una, ukraińskiego Ostroga i francuskiego Meung-sur-Loire wzięli udział w spotkaniu, podczas którego wymieniono doświadczenia i pomysły, służące budowaniu trwałych więzi i rozwojowi międzynarodowej współpracy.

WGundelfingen odbył się tradycyjny Świąteczny Jarmark. W imprezie wzięli udział przedstawiciele miast partnerskich tej niemieckiej miejscowości, a wśród nich Krystian Grzesica, burmistrz Bierunia.

Jarmark był najmiłszym, ale nie jedynym punktem tej wizyty. Włodarze Gundelfingen, Bieru-

Konwent Burmistrzów i Wójtów, organizowany przez Śląski Związek Gmin i Powiatów to ważna, regionalna platforma wymiany poglądów i samorządowych doświadczeń. Tym razem to szacowne gremium spotkało się w Bieruńskim Ośrodku Kultury „Jutrzenka”.

Uczestników przywitał Ireneusz Czech, wójt Gminy Kochanowice i koordynator Konwentu. Podkreślił znaczenie współpracy i dzielenia się doświadczeniami między różnymi jednostkami samorządowymi. Burmistrz Krystian Grzesica omówił, jak zmienił się Bieruń na przestrzeni lat. W spotkaniu wzięli udział, m.in. senator Andrzej Dziuba,

Burmistrzowie i wójtowie obradowali w „Jutrzence”

który przez wiele lat był prezydentem Tychów.

Aby upamiętnić spotkanie, każdy uczestnik Konwentu otrzymał od naszego mia-

sta tradycyjnego „Całuska”, czyli ciastko wyrabiane w Bieruniu na dzień św. Walentego. To drobny gest, ale pełen lokalnego uroku i tradycji.

Z rozrusznikiem serca po Koronę Gór Polskich

W KT „Jutrzenka” odbyło się spotkanie z Celiną Habryką, miłośniczką aktywności sportowej, dobrych nawyków, wytrwałości i przełamywania barier.

Celina Habryka zdobyła Koronę Gór Polskich, mając wszczepiony rozrusznik serca w imponująco krótkim czasie, a w Bieruniu z wielką pasją opowiadała o swoich górskich wjazdach, pokonywaniu własnych słabości, o tym jak wiele razy pogoda na szlaku płata figle i jak bardzo góry uczą pokory. Bohaterka podróżniczego spotkania udowodniła także, że samotne zdybywanie szczytów wcale nie jest takie straszne, a chcieć to móc, ogranicza Nas tylko własna wyobraźnia. (BOK)

W górach nie ma granic, tam szuka się wolności

W ramach cyklu „Spotkania z pasją”, który jest jednym ze zwycięskich projektów Budżetu Obywatelskiego 2023, Bieruń odwiedził sam **KRZYSZTOF WIELICKI** - legenda światowego himalaizmu.

- W górach musisz wykonać pewien wysiłek bez zapłaty. Jest to mistyka, szukanie czegoś wyjątkowego. Do tego trzeba mieć wyobraźnię i filozofię życiową. Nie każdego na to stać, nie każdemu się chce. Bo w górach nie ma gra-

nic, tam się szuka wolności (...)” - mówił Krzysztof Wielicki w wypowiedzianej po brzegi sali Domu Kultury Remiza.

Prelekcja legendarnego himalaisty zakończyła cykl „Spotkania z Pasją”. Przypomnijmy kogo gościliśmy w Bieruniu:

■ Lekarka medycyny Izabela Bednarczyk - „Cukrzyca - Epidemia XXI wieku”.

■ Podróżniczka Marzena Gąsior - „W indyjskim tyglu”.

■ Dietetyczka Agata Bilińska - „Jak utrzymać zdrowie na lata”.

■ Podróżniczka Ewa Kostrzewa - „Ale Meksyk”.

■ Prezes Rejonowego Koła Pszczelarskiego „Bieruń” Tadeusz Mateja - „Zdrowie z ula”.

■ Himalaista Krzysztof Wielicki - „Mój Wybór”.

W magiczny czas
Świąt Bożego Narodzenia
życzymy Państwu zdrowia,
pogody ducha, spełnienia marzeń.

Niech piękno zimowej aury
napętni Państwa
spokojem i harmonią,
a święta niech upłyną
w klimacie serdecznych spotkań
z rodziną i przyjaciółmi.

Kolejny zaś rok niech
będzie czasem pełni sił życiowych
i okazją do realizacji
osobistych oraz zawodowych celów.

zyczą

Bieruńskie muzeum wśród

24 listopada 2023 r. w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu odbyła się uroczystość w

Orkiestra Dęta KWK „Piast” w czasie przejścia spod kopalni do kościoła pw. św. Barbary w Bieruniu (Barbórka).

Święcenie pól w Ścierniach.

W kategorii „Dokonania z zakresu inicjatyw edukacyjnych oraz popularyzacji dziedzictwa kulturowego, w tym wydawnictwa multimedialne” Muzeum Miejskie w Bieruniu (w organizacji) zdobyło nagrodę główną (20 000 zł) za projekt „Kod kulturowy historycznej ziemi pszczyńskiej”.

Wyróżnienia otrzymali: **Muzeum Górnośląskie w Bytomiu** za „Program edukacyjny do wystawy „Schulz wg The Krasnals. Ignorabimus. By nikt nie porywał się na odgadywanie za-

Chłopcy z Jajost zbierają rośliny do palmy wielkanocnej.

miarów boskich” oraz **Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej** za projekt „Wrzesień z Bohuńem w 200-lecie urodzin malarza”.

To ogromny sukces bieruńskiej instytucji, która w konkursie wyprzedziła muzea o ogromnym dorobku badawczym i wieloletniej tradycji.

Autorką koncepcji i koordynatorką docenionego projektu była **Agnieszka Szymula**, etnolog, dyrektor bieruńskiego Muzeum. Pomysłodawczyni mówi, że celem przedsięwzięcia była dokumentacja, archiwizacja i szerokie udostępnianie wiedzy o unikatowych zjawiskach dziedzictwa kulturowego ziemi pszczyńskiej. Warto przypomnieć, że na obszar historycznej ziemi pszczyńskiej składają się obecne powiaty: bieruńsko-lędziński, pszczyński, mikołowski, a także miasto Tychy, Mysłówice oraz południowe dzielnice dzi-

siejszych Katowic. Projekt dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Kultura ludowa i tradycja”.

- Od dawna myślałam o tym, aby stworzyć stronę poświęconą dziedzictwu kulturowemu ziemi pszczyńskiej. Przez kilkanaście lat jeżdżę po tym terenie dokumentując zwyczaje, strój ludowy, poznając wspaniałych ludzi i pasjonujące historie - mówi dyrektorka Muzeum. - Dzięki pozyskanemu dofinansowaniu moje marzenie się spełniło. Jestem niezmiernie wdzięczna wszystkim, którzy zechcieli się włączyć w realizację przedsięwzięcia i niezwykle intensywną dwuletnią pracę. I tym osobom, które poświęciły swój czas. Bardzo dziękuję za współpracę, za możliwość obejrzenia rodzinnych archiwów, pamiątek, a nade wszystko za otwarte drzwi, życzliwość, gościnę i zaproszenie do swojego świata poprzez przepełnione emocjami opowieści, inspirujące rozmowy i wzruszające wspomnienia. Bardzo dziękuję moim współpracownikom, którzy podjęli się niełatwej pracy przy realizacji niniejszego zadania.

Autorem dokumentacji fotograficznej był **Tomasz Liboska**. Identyfikację wizualną opracował **Krzysztof Skrzypek**. Za poszczególne tematy odpowiadały/a: **Sara Janiga** (rośliny użytkowane w kulturze ludowej), **Anna Lerch-Wójcik** (tradycyjne potrawy), **Agnieszka Szymula** (obrzędowość do- roczna), **Tomasz Wrona** (strój ludo-

Nagrody Marszałka Województwa Śląskiego za Wydarzenie Muzealne Roku ustanowiono w 2006 roku. Honorowane nimi są instytucje muzealne działające na terenie województwa śląskiego. Nagrody przyznawane są za najwybitniejsze osiągnięcia z zakresu działalności muzealnej w naszym regionie dla podkreślenia wagi ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego. Nagrody za wydarzenie muzealne roku przyznawane są w czterech kategoriach: wystawy, publikacje książkowe, dokonania z zakresu inicjatyw edukacyjnych oraz popularyzacji dziedzictwa kulturowego, w tym wydawnictwa multimedialne, dokonania z zakresu konserwacji.

Przypomnijmy, że bieruńskie Muzeum w zeszłym roku otrzymało w konkursie wyróżnienie za projekt „Wakacje z ujkami”, którego autorkami były: Agnieszka Szymula (dyrektor Muzeum) i Zofia Różok (prowadząca w latach 2020-2022 Dział Gromadzenia i Upowszechniania Zbiorów).

d najlepszych na Śląsku!

Wręczenia Nagród Marszałka Województwa Śląskiego za Wydarzenie Muzealne Roku 2022.

Pan Alojzy Lysko z Bojszów z trzonka palmy wielkanocnej przygotowuje krzyżki, które posłużą do obrzędu święcenia pól.

Strona internetowa projektu „Kod kulturowy historycznej ziemi pszczyńskiej”.

wy na ziemi pszczyńskiej). Naszymi konsultantami merytorycznymi byli: **dr Maria Lipok-Bierwaczonok**, etnolog; **dr prof. UŚ Grzegorz Odoj**, antropolog kultury; **dr inż. Łukasz Piechnik**, biolog z Instytutu Botaniki im. Władysława Szafera Polskiej Akademii Nauk w Krakowie.

Badania terenowe prowadzili: **Katarzyna Gardecka**, **Anna Grabińska-Szczeńiak**, **Katarzyna Janota**, **Anna Jurczyk**, **Ewelina Niewiadomska**, **Agnieszka Szymula**, **Krystyna Wójtowicz**, **Damian Adamczak**, **Wiktor Nyga**, **Bogusław Żogała**.

Na muzealne pytania odpowiadało 51 osób - mieszkańców ziemi pszczyńskiej, w sesjach zdjęciowych wzięło udział ponad 300 osób.

W przedsięwzięciu uczestniczyło ponad 400 osób!

Agnieszka Szymula dodaje, że dzięki realizacji projektu bieruńskie Muzeum stworzyło niezmiernie cenne dla śląskiego dziedzictwa kulturowego repozytorium ikonograficzne, a powstała strona internetowa stanowi bogate źródło wiedzy o tradycyjnej kulturze Bierunia i okolicznych miejscowości.

- Każde zakończenie stanowi początek czegoś nowego. A przed nami jeszcze wiele miejsc i opowieści do odkrycia. Jak pisał jeden z moich ulubionych pisarzy, Wiesław Myśliwski w „Ostatnim rozdaniu”: „Cały bieg ludzkiego życia zmierza przecież od oczywistości do oczywistości, tym

bardziej więc wymaga nieustannych zdsi-
wień i nieustannej niewiary, bo to głów-
nie w oczywistościach kryje się najgłębsza
prawda o nas.”

- Chciałabym, aby strona nieustan-
nie się rozwijała. To się już dzieje. Na-
sze Muzeum, we współpracy z bieruń-
skim etnologiem Wiktozem Nygą, w tym
roku realizowało projekt „Gwaroznaw-
cy”, na który otrzymaliśmy dofinanso-
wanie w ramach programu Narodowe-
go Centrum Kultury EtnoPolska. Edycja
2023. Pozyskana w terenie dokumenta-
cja dźwiękowa lokalnych gwar śląskich
z terenu Bierunia i okolicy w formie
dziesięćdziesięciu nagrań tematycznych
również została umieszczona na stronie
tworząc unikatową fonotekę - dodaje
dyrektor Szymula.

AGNIESZKA SZYMULA

Absolwentka Uniwersytetów: Śląskiego (etnologia), Jagiellońskiego (Podyplomowe Studium Muzeologiczne) i Ekonomicznego w Katowicach (Zarządzanie w kulturze, sztuce i turystyce kulturowej). Stypendystka Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury (2008 r.).

W latach 2005-2018 kustosz w Muzeum Miejskim w Tychach, obecnie dyrektor Muzeum Miejskiego w Bieruniu (w organizacji).

Etnolog, entuzjastka pracy w terenie. Bardzo ceni spotkania z ludźmi - pasjonatami swojego miejsca na ziemi. Prowadzi działania badawcze, dokumentacyjne, edukacyjne i popularyzatorskie z zakresu szeroko pojętej kultury tradycyjnej obszaru woj. śląskiego ze szczególnym uwzględnieniem historycznej ziemi pszczyńskiej. Jej główne zainteresowania badawcze to: tożsamość kulturowa, społeczności lokalne, pogranicze śląsko-małopolskie, obrzędowość ziemi pszczyńskiej, stroje ludowe w województwie śląskim. Autorka publikacji i wykładów dotyczących kultury ludowej województwa śląskiego oraz wielu wystaw etnograficznych, m.in.: „Rok obrzędowy na ziemi pszczyńskiej” (nagrodzona Nagrodą Marszałka Województwa Śląskiego za Wydarzenie Muzealne Roku 2012 w kategorii „wystawy”), „Od myszy do cesarza wszyscy żyją z gospodarza. Rok gospodarski na ziemi pszczyńskiej” (wyróżnienie w 2016 r. w wyżej wymienionym konkursie).

Pomysłodawczyni oraz koordynator projektów badawczych dofinansowanych ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego: „Rok gospodarski na ziemi pszczyńskiej” (2015) oraz „Wisła - wodna granica. Tożsamość kulturowa mieszkańców pogranicza śląsko-małopolskiego” (2017-2018), realizowanych przez Muzeum Miejskie w Tychach oraz „W Bieruniu na grubie” (2022), „Kod kulturowy historycznej ziemi pszczyńskiej” (2021-2022) i „Route 44” (2023-2024), realizowanych przez Muzeum Miejskie w Bieruniu (w organizacji).

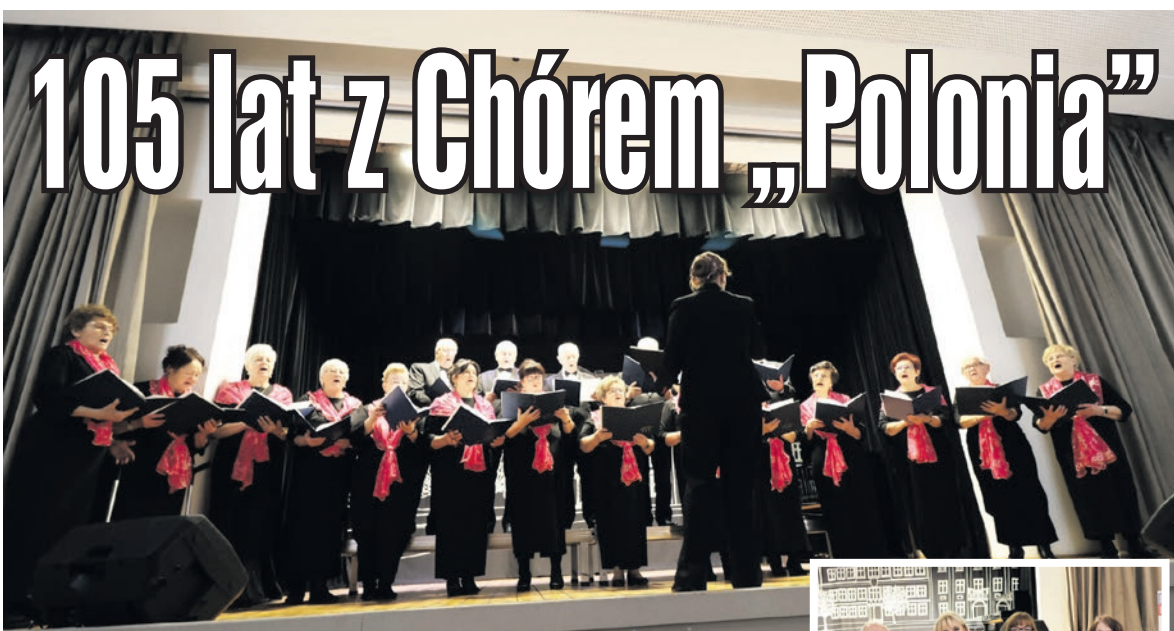

Dziewczynka w stroju ludowym noszonym w niedzielne popołudnia.

Kobiety w strojach ludowych noszonych w okresie Adwentu oraz Wielkiego Postu.

Legendarny, bieruński chór nie mógł wybrać lepszego dnia na świętowanie jubileuszu. Rocznicowe uroczystości odbyły się 22 listopada, w dniu św. Cecylii - patronki chórów i śpiewaków.

„Polonia” wpisała się na trwałe w bieruńską, kulturalną rzeczywistość ofiarując nam wiele wspaniałych muzycznych doznań, radości i zachwytu. Ten wyjątkowy jubileusz był okazją do bliższego poznania dokonań, a jednocześnie do okazania wdzięczności za wytrwałą i pełną oddania artystyczną postawę chórzystów.

Świętowanie rozpoczęło się mszą w intencji chóru, której przewodniczył

ks. proboszcz **Michał Anderko**, a dalsza część uroczystości odbyła się w KT „Jutrzenka”.

Był toast, powitanie zaproszonych gości, a życzenia składali: burmistrz Bierunia **Krystian Grzesica**, starosta Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego **Bernard Bednorz**, prezeska Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr Weronika Czech oraz dyrektorka Bieruńskiego Ośrodka Kultury **Joanna Lorenc**.

Najbardziej zasłużeńi śpiewacy odebrali honorowe odznaki Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr, a sama „Polonia” została odznaczona Honorową Złotą Odznaką z Brylantem.

Uroczystość została zwieńczona pięknym koncertem w wykonaniu samych jubilatów, który zakończył się długim aplauzem.

Teatr dla Dorosłych

Z początkiem grudnia Teatr dla Dorosłych przygotował dla nas podwójną dawkę emocji. Odbyła się prapremiera najnowszego, znakomitego spektaklu „Hollywood na placu”. Teatr świętował także jubileusz 10-lecia istnienia.

„Hollywood na placu” to przebojowa komedia w języku śląskim i „śląsko-amerykańskim”, wg scenariusza Marcina Melona i współpracy Dagmary Kupczyk, w reżyserii Joanny Lorenc, z autorską muzyką Mateusza Augustyna i scenografią Igi Słupskiej. Sponsorami spektaklu byli Powiat Bieruńsko-Lędziński, Nitroerg, firma New Art Grzegorz Nowak oraz TVP3 Katowice.

Fabula spektaklu zaczyna się od podarowania matce przez syna Józika (Jakub Łasicki) kamery jako prezentu na jej 50-te urodziny. W tę postać znakomicie wcieliła się Bożena Tomała. Najpierw z obawą podchodzi do prezentu, ale wkrótce zaczyna rozumieć, że dzięki kamerze

może rozpocząć swoją nową pasję, a nawet karierę reżyserską. Jej film ukazujący zwykające życie na placu, pijoka Wanota (Marian Synowiec), czy Kostyrkę (brawurowo zagraną przez Monikę Bulandę) i wrzucony na youtube'a zaczyna być hitem w sieci. Wkrótce filmem Hyjdelki zaczynają interesować się dwaj amerykańscy producenci (Mateusz Duraj i Bartłomiej Jarosz) i chcą kupić od bieruńskiej twórczyni pra-

Po raz kolejny gościliśmy Teatr Polska

Bieruń po raz drugi znalazł się na mapie niezwykłego projektu jakim jest Teatr Polska, który umożliwia dostęp do najlepszych spektakli teatralnych. W listopadzie na scenie Bieruńskiego Ośrodka Kultury „Gama” zaprezentował się po raz pierwszy w naszym mieście krakowski Teatr KTO ze swoim spektaklem „Arcadia”.

Niecodzienny, odbiegający od tradycyjnego, a jednocześnie wzruszający teatr ruchu i tańca, którego

znakomitą dopełnieniem była muzyka i wspaniała gra aktorska, pokazał, że ważne treści o człowieku, jego życiu od poczęcia aż

do śmierci, można przekazać prawie bez słów.

Jak w ciągu godziny opowiedzieć całe życie przy pomo-

cy głównego rekwizytu, którym była... ławka? Jak spowodować, by widzowie raz widzieli w niej dziecko w beciku, raz ple-

cak, by w innej scenie zobaczyć drogę pełną przeszkód, z którymi w życiu musi mierzyć się człowiek? Tego dokonał reżyser spektaklu Jerzy Zoń wraz ze swoimi wspaniałe wygimnastykowanymi aktorami.

Dziękujemy za ogrom niezapomnianych wrażeń i ponadczasowy spektakl, który zachwylił bieruńską publiczność, która z kolei dała temu wyraz oklaskami na stojąco.

Z kolei w bieruńskim Liceum w ramach programu Teatr Polska został zaprezentowany spektakl „Niegoda.jpg” Teatru Zagłębia z Sosnowca, który opowiada o przyjaźni, jej stracie, o problemach z oceną siebie i innych. „Niegoda.jpg”, to historia chłopaka i dziewczyny - zwykłych nastolatków ze zwykłej szkoły.

Najlepszą recenzją są słowa nauczycielki bieruńskiego Liceum, polonistki dr Dagmary Jezierskiej, która na swoim koncie facebookowym napisała: „Chodzenie do teatru jest bardzo fajne. A co by było, gdyby teatr przyjechał do nas, do naszego domu, salonu, sypialni? Razem z uczniami Liceum Ogólnokształcącego w Bie-

w hollywoodzkim stylu!

Foto: Paweł Świąć

wa autorskie. W cały interes mieszają się Cila Żołnowo (Dagmara Kupczyk) oraz jej córka (w gwiazdorskiej obsadzie Magdaleny Górkiewicz), co doprowadza do wielu nieporozumień.

Spektakl zrealizowany z gościnnym udziałem Izoldy Czmok z katowickiej telewizji, pozwolił widzom zanurzyć się w filmowy świat, poznać jego tajemnice i mroczne zakamarki. Oczywiście całość

podana jak to w przedstawieniach Teatru dla Dorosłych bywa w śląskiej godce ze swadą i humorem.

Warto wspomnieć, że w prapremierowym, jubileuszowym, spektaklu udział wzięli aktorzy, którzy parę lat wcześniej grali w innych spektaklach: Krystian Grzesica, Maria Urbańczyk, Janusz Watoła, Monika Cinal, Michał Kucz. Na stałe w Teatrze działają: Joanna Lorenc, Mo-

nika Bulanda, Dagmara Kupczyk, Maria Urbańczyk, Bożena Tomala, Mateusz Duraj, Sławomir Rosowski, Janusz Watoła, Bartłomiej Jarosz, Marian Synowiec i Magdalena Górkiewicz.

Teatr dla Dorosłych aktualnie gra na całym Śląsku, a jego specyfiką jest krzewienie śląskości, języka oraz walorów regionu, zawsze z dumą promując miasto Biegun. (BOK)

runiu miałam przeogromną przyjemność uczestniczyć w spektaklu odbywającym się w przestrzeni sali lekcyjnej. Aktorzy Teatru Zagłębia w Sosnowcu i terapeuta Dzieckiem po Oczach pokazali coś, co

powinien zobaczyć każdy nastolatek w Polsce. I potem o tym porozmawiać. Wnikliwie. Bo każdy nastolatek mierzy się z byciem „nie-widzialnym”.

(BOK)

Królowa operetek w Bieruniu!

Zapraszamy na genialną operetkę „Zemsta Nietoperza”. 5 stycznia 2024 r. godz. 18.00 do Domu Kultury „Gama”. To klasyk tego gatunku. Jedna z najlepszych operetek w historii.

Czy macie ochotę na wieczór pełen humoru, muzyki i tańca? Jeśli tak, to nie możecie przegapić tej okazji! Operetka „Zemsta nietoperza” **Johanna Straussa** w wykonaniu Arte Creatura Teatr Muzyczny to spektakl, który bawi publiczność pikantnią sytuacją i dialogów, a także zachwycą wspaniałą muzyką Króla Walca. Zobaczcie znakomitą obsadę solistów, pełny III aktowy spektakl operetkowy i wybitną orkiestrę.

W główne role wcielą się wspaniali soliści międzynarodowych scen operowych z towarzyszeniem znakomitej Orkiestry Teatru Muzycznego Arte Creatura: Ewa Banasiak/Justyna Bujak ja-

ko Rosalinda, Jarosław Wewióra jako Eisenstein, Michał Dziedzic jako dr Falke, Barbara Mościcka/Ewelina Sobczyk jako Adela, Piotr Brożek jako Alfred, Grażyna Żaak/Renata Dobosz jako księżę Orłowski, Adam Żaak jako Frank, Paweł Sodul/Tomasz Kostek jako dr Blind, Piotr Rybak jako Frosch, Monika Mazur/Greta Dębska/Anna Mucha jako Ida.

Orkiestra Teatru Muzycznego Arte Creatura pod dyktando Marka Kudry, Alicji Pacześniak-Słoty, Macieja Cisowskiego. Reżyseria: **Dariusz Taraszkiewicz**. Produkcja i scenografia: **Jarosław Wewióra**. Kostiumy: **Dorota Wewióra**. Choreografia: **Magdalena Czarnecka**.

Bilety dostępne w KT „Jutrzenka” w cenie 90 zł (parter) oraz 80 zł (balkon) oraz na stronie biletyna.pl oraz kupbilecik.pl

(BOK)

ARTE CREATURA
TEATR MUZYCZNY
www.artecreatura.art.pl

OPERETKA
**ZEMSTA
NIETOPERZA**
J. STRAUSS

5.01.'24
godz. **18.00**

DK "Gama"
Bieruń, Chemików 39a

reżyseria - Dariusz Taraszkiewicz
Gabriel von Eisenstein - Jarosław Wewióra
Rosalinda - Ewa Banasiak, Justyna Bujak
Adela - Ewelina Sobczyk, Barbara Mościcka
Alfred - Piotr Brożek
Falke - Michał Dziedzic
Orłowski - Grażyna Bieniek-Żaak, Renata Dobosz
Frank - Adam Żaak
Frosch - Piotr Rybak
Blind - Paweł Sodul, Tomasz Kostek
Ida - Monika Mazur, Greta Dębska, Anna Mucha

produkcja i scenografia - Jarosław Wewióra, Maria Czempińska-Wewióra
choreografia - Magdalena Czarnecka
kostiumy - Dorota Wewióra
asystent reżysera - Grażyna Bieniek-Żaak

Orkiestra Teatru Muzycznego Arte Creatura
dyrygent - Marek Kudra / Alicja Pacześniak-Słota / Maciej Cisowski

Szczegóły na stronie www.bok.bierun.pl oraz na fanpage'u Bieruńskiego Ośrodka Kultury.
[kup bilecik](http://kupbilecik.pl) biletyna.pl Bilety w cenie 90 zł (parter) i 80 zł (balkon) do nabycia w KT „Jutrzenka” oraz na www.kupbilecik.pl i www.biletyna.pl

Komputery dla uczniów

Sale informatyczne w bieruńskich Szkołach Podstawowych zostały zmienione w nowoczesne pracownie komputerowe.

Miasto Bieruń zakupiło nowy sprzęt dla obu placówek, dzięki czemu najmłodszy mieszkańcy Bierunia mają teraz doskonałe warunki do rozwijania umiejętności informatycznych. **Krzysztof Grzesica** - Burmistrz Miasta Bierunia otworzył oficjalnie obie pracownie. Miasto doposażyło salę informatyczną w Szko-

le Podstawowej nr 1 w 20 nowoczesnych laptopów z oprogramowaniem. Wliczając wcześniej przekazany sprzęt, pracownia dysponuje 24 stanowiskami komputerowymi.

Również Szkoła Podstawowa nr 3 może pochwalić się nową, wygodną pracownią komputerową. Znajduje się w niej 14 stanowisk pracy.

Poptłynęli

Wśród wielu imprez i wydarzeń organizowanych w naszym mieście z okazji Mikołaja, warto wspomnieć o zawodach, które odbyły się na pływalni BOSiR przy ul. Kadłubowej 15.

Startować mogły już przedszkolaki na dystansie szerokości pływalni (z przeszkodami).

Oczywiście dla starszych roczników przygotowano bardziej wymagające konkurencje pływackie.

Przybili „piątkę”

W Domu Kultury „Gama” odbyło się świąteczne spotkanie dla dzieci w wykonaniu Teatru Bajaderka z Raciborza.

W urokliwej, świątecznej scenerii gabinetu Mikołaja najmłodszy mieli okazję spotkać się z tym wyjątkowym gościem, który chętnie pozował do zdjęć i roz-

dawał słodkie upominki, przygotowane i przekazane Mikołajowi przez Burmistrza Miasta Bierunia oraz Bieruński Ośrodek Kultury. Znalazł także czas dla każdego na krótką rozmowę, zdjęcie i przybicie piątki.

Jednak zanim dzieci spotkały się z Mikołajem, czekały na nie dwa uroczne Elfy, które poprowadziły animacje, zabawy ruchowe, tańce, śpiewy, a wszystko ze świątecznymi rekwizytami.

Podczas poniedziałkowego wieczoru, zdecydowanie nie było czasu na nudę! Dzieciaki z energią brały udział we wszystkich zabawach, które sprawiły im niemało radości, a jeszcze chętniej uczestniczyły w spotkaniu z Mi-

kołajem, którego wprost nie mogły się doczekać.

Tego dnia, dzięki przepięknym kostiumom, bogatej i kolorowej wszystkim uczestnicy spotkania z Mikołajem czuli się jak w świątecznej bajce!

Moja oma i ja

W Przedszkolu nr 3 odbyła się kolejna Bajtel Gala, z wyjątkowo ważnym tematem przewodnim.

To już prawdziwa marka na bieruńskiej mapie imprez organizowanych z myślą o najmłodszych mieszkańcach. Tradycyj-

nie Bajtel Gala odbywa się w Przedszkolu nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi. Tym razem głównym tematem była „Moja oma i ja”. W trakcie spotkania

przed dziećmi wystąpiła dr Anna Maria Początek, która w serdeczny i ciepły sposób opowiadała dzieciom o śląskich tradycjach i o naszej godce. Gawędzono o deptaniu kapusty, kulaniu klusek i wielu innych regionalnych zwyczajach.

Dzieci zaprezentowały się przed publicznością w śląskich tańcach, wierszykach i wspólnie z Zespołem Folklorystycznym „Nowobierunianki” zaśpiewały takie szlagiery jak „Karolinka” czy „Gdzieś był, czarny baranie?”. Miasto reprezentował Sebastian Macioł - zastępca Burmistrza Miasta Bierunia, który podzielił się wspomnieniami z dzieciństwa kiedy również... ubijał kapustę.

Ósmoklasiści na ścieżce kariery

Rzemieślnicy przygotowali dla bieruńskich uczniów warsztaty, która mają im pomóc w wyborze ciekawego i dobrego zawodu.

Dobry fach w rękę to szansa na pieniądze i ciekawe życie. Mogli się o tym przekonać uczniowie ostatnich klas bieruńskich Szkół Podstawowych nr 1 i 3. Cech Rzemiosł i Przedsiębiorczości w Tychach przygotował dla nich w kinoteatrze „Jutrzenka” wystawę połączoną z warsztatami i pokazami. Młodzież obej-

rzała prezentacje przygotowane przez zakłady z Tychów i Bierunia. Tajnikami dobrego rzemiosła podzielili się przedstawiciele najbardziej popularnych, pożądaných branż: piekarze, cukiernicy, stolarze, fryzjerzy i mechanicy. Wszystko po to, aby pomóc młodzieży w wyborze dalszej ścieżki kształcenia i przyszłego zawodu.

Stowarzyszenie „Wspólna - Europa” obchodzi 15-lecie

Wkrótce po podpisaniu aktu partnerstwa z francuskim miastem Meung sur Loire, grupa aktywnych osób postanowiła powołać w Bieruniu stowarzyszenie, które będzie się zajmować rozwijaniem międzynarodowej współpracy. Wkrótce w naszym mieście na stałe zagościła gra w bule i święto młodego wina Beaujolais Nouvea. Co roku organizowane są też wzajemne wizyty mieszkańców obydwu miast.

- W 2007 roku, kiedy burmistrzem był Ludwik Jagoda, po raz pierwszy pojechaliśmy z oficjalną delegacją na spotkanie Meung sur Loire - opowiada **Krystyna Czajowska**, prezes stowarzyszenia Wspólna Europa. - Wtedy został uroczystie podpisany akt partnerstwa. Gdy wracaliśmy, burmistrz Jagoda podsunął nam pomysł, żeby w Bieruniu założyć stowarzyszenie, które będzie o tę współpracę dbać. I wzięliśmy się do pracy.

Oprócz Krystyny Czajowskiej pierwszymi aktywnymi osobami w stowarzyszeniu byli **Anna i Jan Konopkowie** oraz **Dariusz Sajdok**.

Stowarzyszenie Współpracy Zagranicznej „Wspólna - Europa” zostało zarejestrowane w 2008 roku. W skład pierwszego zarządu weszli: **Jan Kopek, Bogusława Miernik, Katarzyna Lenart, Krystyna Czajowska i Dariusz Sajdok**.

- Od następnych wyborów do zarządu dołączyła również **Ania Knopek**, która od tamtej pory jest naszym skarbnikiem i świetnie wywiązuje się z tej roli - dodaje **Krystyna Czajowska**.

Dziś „Wspólna - Europa” liczy ponad 60 członków, a jego głównym statutowym działaniem jest wspieranie urzędu miejskiego w zakresie współpracy zagranicznej.

Początki

- Od początku chodziło nam o to, by ta współpraca to nie były tylko wizyty przedstawicieli władz i oficjalnych delegacji - mówi Krystyna Czajowska. - Dlatego organizujemy wymianę rodzin. Podczas wizyt nasi goście nie śpią w hotelach, lecz w domach u bieruńskich rodzin. Tak samo my, gdy ich odwiedzamy, jesteśmy przyjmowani w ich domach. Dzięki temu wzajemnie poznajemy swoje zwyczaje i tradycje, zwiedzamy okolicę, poznajemy atrakcje turystyczne regionu. Ta wymiana trwa prawie bez przerwy od 2008 roku. Jednego roku Francuzi przyjeżdżają do nas, drugiego my jedziemy do nich. Przez te wszystkie lata ta współpraca objęła już bardzo wiele rodzin. To zaskutkowało wieloma przyjaźniami, które trwają, nawet gdy dane osoby nie działają już w stowarzyszeniu. Wiemy, że młodsze pokolenia, które poznały się dzięki tej wymianie, często umawiają się prywatnie na spotkania w Paryżu czy Marsylii.

O to właśnie nam chodzi, by się wzajemnie poznać i nawiązać relacje.

Początki tych relacji były dość ciekawe. Zarówno po jednej, jak i po drugiej stronie istniało wiele wyobrażeń, mitów i przekonań, nie zawsze prawdziwych.

- Gdy Francuzi przyjechali do nas pierwszy raz, przywieźli ze sobą wszystko: jedzenie, nawet papier toaletowy - wspomina **Anna Knopek**. - Myśleli, że na tym „wschodzie” niczego nie ma. Byli ogromnie zaskoczeni tym, jak ich ugościliśmy, w jakich warunkach zostali przyjęci. Mówili nam, że czuli się tu jak królowie.

- Przez te lata diametralnie zmieniło się ich nastawienie do Polski. I nasze do Francji też. Zobaczyliśmy, że oni żyją i mieszkają podobnie jak my, pozbyliśmy się wielu kompleksów, które na początku współpracy jeszcze pokutowały. A gdy jednego roku do Francji pojechali nasi gimnazjaliści i okazali się lepsi od francuskich uczniów niemal we wszystkim, zupełnie pozbyliśmy poczucia, że jesteśmy krajem „gorszym”. Okazało się, że jest nam czego zazdrościć - dodaje **Anna Knopek**.

- Nasi goście zwiedzili już Kraków, Wieliczkę, Szczawnicę, Wadowice - wylicza Krystyna Czajowska. - Była też wspólna wycieczka do Ustronia i Brennej z warsztatami tradycyjnego wypieku chleba i wyrobu masła.

Organizowanie wizyt to nie jedyne zadanie. W 2012 roku, dzięki pozyskanym przez stowarzyszenie funduszom unijnym, został zorganizowany kurs języka francuskiego dla 30 mieszkańców Bierunia. Dwukrotnie udało się też pozyskać fundusze na przyjazd Francuzów do Polski. Poza tym wyjazdy naszych mieszkańców i przyjęcie gości z Meung sur Loire co roku dofinansowuje Gmina Bieruń.

Petanque

Dziś gra w bule (petanque) to jednak z ulubionych rozrywek wielu mieszkańców Bierunia. Ale w 2008 roku nikt jeszcze nie znał tej gry.

- Zaczęło się od tego, że podczas pierwszej wizyty Francuzów w Bieruniu każda rodzina ich goszcząca dostała w prezencie zestaw bule - opowiada Krystyna Czajowska. - Nie bardzo wiedzieliśmy, do czego to służy, ale podziękowaliśmy i... schowaliśmy te prezenty do szafy. Ale w następnym roku, gdy zapraszali nas Francuzi, oznajmili nam, że podczas naszej wizyty w Meung sur Loire odbędzie się turniej petanque. No więc przed wyjazdem wybraliśmy się do Katowic, gdzie działał już klub petanque, żeby się podszkolić i poznać zasady. We Francji rzeczywiście rozegraliśmy turniej. Drużyny były mieszane: po jednym przedstawicielu rodziny polskiej i francuskiej plus jeden zawodnik klubowy. A więc szanse były wyrównane. W ten sposób każdy z nas wrócił z jakąś nagrodą. Wciągnęliśmy się w tę grę i tak to się zaczęło.

Pierwsze niewielkie boisko to petanque członkowie stowarzyszenia zbudowali w czynnie społecznym przy Szkole Podstawowej nr 1. Potem powstały boiska przy Łysinie, które dziś są używane niemal o każdej porze roku i przy każdej pogodzie.

- Deszcz czy śnieg, zawsze się znajdują zapaleni, którzy grają - śmieje się Krystyna Czajowska. - Kilka razy do roku rozgrywamy zawody. Nieco później także w Bieruniu Nowym, na Granitowej, założyła się grupa miłośników petanque i powstał tam kompleks boisk. Tam również nie brakuje chętnych do gry i odbywają się turnieje. Teraz Bieruń ma już zawodników startujących w ogólnopolskich i międzynarodowych zawodach.

- Bardzo się cieszymy, że przy KS Unia Bieruń Stary powstaje sekcja petanque - dodaje **Anna Knopek**. - Żeby nasi zawodnicy mogli grać w oficjalnych turniejach Polskiej Federacji Petanque, musieli należeć do jakiegoś klubu. Do tej pory reprezentowali kluby z Katowic czy z Żywca. Teraz nareszcie będą mogli startować w barwach bieruńskiego klubu.

Beaujolais Nouvea

Francja to kraj wina, a więc poznanie francuskiej kultury nie może się odbyć bez degustacji tego szlachetnego trunku.

- Przy każdej wizycie we Francji jesteśmy zabierani do jakiejś winnicy, gdzie są organizowane degustacje - mówi Krystyna Czajowska. - Od początku naszej współpracy my także organizujemy w Bieruniu spotkania degustacyjne,

szczególnie w listopadzie, z okazji tradycyjnego święta młodego wina Beaujolais Nouvea. Sprowadzamy młode tegoroczne wina, a **Darek Sajdok**, który wyspecjalizował się w tej dziedzinie, prowadzi degustacje. Wyjaśnia jak smakować wino, z jakimi potrawami je łączyć, w jakiej temperaturze i w jakich kieliszkach podawać poszczególne gatunki wina. Co roku w takim spotkaniu uczestniczy około 60-70 osób.

Stowarzyszenie „Wspólna - Europa” zajmuje się też współpracą z ukraińskim miastem partnerskim Ostrogiem.

- Tu także zajmujemy się organizacją wymiany, ulokowaniem gości zagranicznych u rodzin - mówi Krystyna Czajowska. - Teraz skomplikowała wszystko wojna, ale wcześniej dzieci i młodzież z Ostroga, ze szkoły muzycznej przyjeżdżały do nas na występy. A nasi uczniowie jeździli do Ostroga. Także po wybuchu wojny stowarzyszenie zajmowało się koordynacją pomocy dla Ostroga, w której czynny udział biorą też mieszkańcy Meung sur Loire.

Plany na przyszłość są nadal ambitne. Po 15 latach działalności stowarzyszenie wciąż ma wielu aktywnych członków i coraz bardziej rozwija swoją działalność.

- Staramy się włączać młode osoby, które będą kontynuowały tę współpracę - mówią członkowie „Wspólnej Europy”. - Na szczęście wciąż widzimy duże zainteresowanie i chęć działania ze strony wielu mieszkańców Bierunia.

Bieruń znów się stał polską stolicą sportów walki

Kilka miesięcy temu pisaliśmy, że Bieruń jest na najlepszej drodze, aby stać się jednym z najważniejszych miejsc na polskiej mapie sportów walki. I tak się dzieje. Nie ma miesiąca, aby w hali BOSiR nie odbywał się prestiżowy turniej w tych widowiskowych i emocjonujących dyscyplinach. Tak było także na początku grudnia. W naszym mieście odbyły się Otwarte Mistrzostwa Polski Oriental Kickboxing i WBC Muaythai oraz walki ligowe w formułach: K-1, Boks, Muaythai oraz Kickpads. Zawody przyciągnęły do starobieruńskiej hali wielu miłośników sztuk walki, a na ringu i w klatce działo się sporo. Z bardzo dobrej strony pokazali się zawodnicy z Bierunia, zdobywając wiele medali.

Skat trzyma się u nas mocno

O tym, że w Bieruniu dobrze grają w skata wiedzą wszyscy, a ostatnie sukcesy naszych zawodniczek i zawodników tylko potwierdziły ich zasłużoną reputację na Śląsku i w całym kraju. Ekipa KS Unia Bieruń Stary była klasą dla siebie podczas listo-

padowych Mistrzostwach Polski. **Lidia Segeth** zajęła pierwsze miejsce, a srebrny medal wywalczyła **Aleksandra Łańska-Gawlik**. To nie wszystko.

Mamy też Mistrza Okręgu Tyskiego w skacie - ten tytuł wywalczył **Aleksander Kanik**.

DWIE UZNANE, BIERUŃSKIE MARKI POŁĄCZYŁY SIŁY.

Unia z Petanque

Bieruńscy zawodnicy petanque należą do wojewódzkiej czołówki tej cieszącej się w Polsce coraz większą popularnością dyscypliny, która pochodzi z Francji, ale nad Wisłą jej potoczna nazwa to gra w bule. Teraz pojawiła się szan-

sa na dalsze sukcesy i rozwinięcie skrzydeł. Petanque Bieruń, działający dotychczas w ramach Stowarzyszenia Wspólna Europa, został jako sekcja włączony do klubu KS Unia Bieruń Stary. Oznacza to, że bierunianie biorący udział w rozgryw-

kach międzymiastowych, ogólnokrajowych, a nawet międzynarodowych, będą formalnie reprezentować miasto. Otwiera to przed nimi nowe możliwości organizacyjne. Z wnioskiem o połączenie sił wystąpił burmistrz **Krystian Grzesica**.

BAP Piast Gol Bieruń świętował 75. urodziny

Wielki Jubileusz małego klubu

Jubileuszowa uroczystość stworzyła doskonałą okazję do spotkania trzech pokoleń nowobieruńskiej piłki nożnej. Przy jednym stole zasiedli nestorzy najstarszych tradycji i ludzie tworzący obecną, Bieruńską Akademię Piłkarską Piast Gol.

Założony w powojennym Bieruniu przez **Kazimierza Łagana** klub, najpierw nazywał się Nadwiślanek, a później Związkowcem. Do historii przeszedł jednak jako Kolejarsz. Nie mogło być inaczej, skoro prezes pracował na kolei, a dworzec był centrum świata nowobieruńskiej społeczności.

Nikt nie wie, jak to zrobił, ale Łaganowi udało się przekonać Lecha Poznań, aby klub z Nowego Bierunia uczynić filią wielkiego „Kolejorza”.

Dzięki temu bierunianie otrzymywali pieniądze i transporty ze sprzętem. Najbardziej pożądane były dresy po **Teodorze Anioli**, legendzie poznańskiego klubu i reprezentancie Polski. Na mecze Kolejarsz też wyjeżdżał pociągiem, ale jeszcze ciekawszą rzeczą jest, że nawet u siebie zawodnicy przebierali się w wagonie. Przez długi czas funkcję szatni pełniła restauracja Pod Kotwicą (dzisiaj znana bardziej jako Szafas). Aż Łagan, zawiadowca nowobieruńskiej stacji, wymyślił, żeby przytoczyć na boisko wagon towarowy. To udało się z pomocą mieszkańców, a nie było to łatwe, bo drogi w tamtym czasie były z bruku.

Kuźnia piłkarskich talentów.

Od 1948 roku minęło 75 lat. Z tej okazji w Restauracji Stylowa spotkali się działacze, ludzie związani z historią klubu, zawodnicy, także osoby związane z obecną Bieruńską Akademią Piłkarską Piast Gol, która powstała w 2022 roku w wyniku połączenia klubów GOL Bieruń i KS Piast Bieruń Nowy.

Spotkanie rozpoczął Krzysztof Chlebowski, prezes klubu.

- Jesteśmy cenioną akademią w środowisku śląskiej piłki i jesteśmy znani z dobrego szkolenia młodzieży, co jest podparcie coraz większą liczbą naszych wychowanków na poziomie centralnym - mówił ze sceny. - Nieustannie inwestujemy w rozwój, nie tylko zawodników, ale także trenerów, bo wychodzimy z założenia, że tylko dobry trener wytrenuje dobrego zawodnika - mówił Krzysztof Chlebowski.

Prezes zwrócił uwagę, że u młodych zawodników starają się przede wszystkim wytworzyć poczucie obowiązku, wytrwałości i wzajemnego szacunku. Te cechy przydają się w dorosłym życiu, niezależnie od tego, czy młody zawodnik zostanie piłkarzem.

- Przebywając na spotkaniach Gola zawsze czułem, że tworzyacie jedną, wielką rodzinę - przekonywał burmistrz miasta Krystian Grzesica. Przemawiał też Henryk Kula, wiceprezes PZPN i prezes Śląskiego Związku Piłki Nożnej. Dziękując, za wychowywanie zawodników parafrazował: „tacy będą piłkarze na Śląsku, jakie młodzieży chowanie”.

W tej chwili BAP Piast Gol to 223 zawodników w 16 grupach treningowych, wliczając w to drużynę seniorską i adeptów. Wychowanek klubu **Kacper Duda** gra w pierwszym składzie Wisły Kraków, a **Nadia Stenzel** reprezentuje barwy ekstraklasowych Czarnych Sosnowiec.

Krew w butach i święte wojny.

Jubileusz był także okazją do wymiany wspomnień. Tę część poprowadzi-

li dziennikarz sportowy **Paweł Czado** i radny **Jarosław Mokry**. W roli gości zaprezentowali się: wieloletni trener **Henryk Magiera**, pamiętający czasy Kolejorza **Jerzy Ścierański**, **Eugeniusz Szymon** i **Krzysztof Chlebowski**.

Goście wspominali korki-wkręty, które wbijały się w stopy (krew w butach) i na bieżąco były reperowane przez gospodarza klubu, święte wojny i pełne agresji mecze z lokalnymi rywalami, szczególnie z Pogonią Imielin czy współpracę z KWK „Piast”, która prała dresy. Nobliwi goście zaznaczali, że warunki wtedy w ogóle były trudne i związane z wypełnianiem braków.

Chlebowski natomiast podzielił się opowieścią o tym, jak udało się doprowadzić do połączenia Gola z Piastem, gdy pewnego, jesienno wieczoru postanowili z prezesem **Michałem Szczygłem** zakopać topór wojenny, a na koniec Pa-

wel Czado zapytał go o największe marzenie związane z klubem.

- Moje marzenie jest takie, żeby każdy się tu dobrze czuł, przychodził z uśmiechem na trening, a kiedyś wspominał ten czas dobrze, z uśmiechem - powiedział Chlebowski, zaznaczając, że jest to ważniejsze od tego, żeby klub grał w 2. czy 1. lidze (bo wtedy nie graliby wychowankowie, a zawodnicy ściągający z zewnątrz).

Choć pojawiło się i takie marzenie, że - być może - kiedyś jeden z zawodników pójdzie w ślady **Łukasza Piszczka** i jak ten, przyjedzie do Bierunia w wieku 32 lat i zbuduje tu piękny obiekt sportowy.

Spotkanie zakończyło się wręczeniem brązowych, srebrnych i złotych odznak Śląskiego Związku Piłki Nożnej i Polskiego Związku Piłki Nożnej przez Kulę. Z kolei jako Przyjaciół Śląskiej Piłki został wyróżniony burmistrz **Krystian Grzesica**.

Zima to nie tylko frajda, ale i obowiązki

Zimę mamy w pełnej krasie, a to oznacza szereg niebezpieczeństw dla użytkowników dróg i chodników. Pamiętajmy o kilku podstawowych obowiązkach dotyczących nieruchomości.

A zatem:

- uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości należy do właścicieli przyległych budynków;
- niezwłocznie po ich pojawieniu się należy usuwać sople lodowe i nawisy śnieżne, szczególnie te zlokalizowane na dachach budynków czy parapetach okiennych. Zwróćmy wówczas szczególną uwagę, czy pod budynkiem nie znajduje się przypadkiem człowiek lub pojazd;

- należy usuwać nadmiar śniegu z dachów budynków. Niedopełnienie powyższych obowiązków przede wszystkim zagraża użytkownikom dróg i chodników oraz może podlegać karom finansowym. Obowiązki te wynikają z przepisów prawa ogólnokrajowego oraz lokalnego, tj. Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bieruń, jak również Zarządzenia nr B.0050.218.2022 Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 21.11.2022 r.

AKCJA ZIMA - NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

Na terenie Bierunia mamy drogi gminne, powiatowe, wojewódzkie i krajowe. Każda z nich ma swojego zarządcę, odpowiedzialnego za zimowe utrzymanie.

DROGI KRAJOWE

DK 44 ul. Turyńska/ul. Warszawska - od granicy z Tychami do granicy z woj. małopolskim (most na rzece Wiśle).

Utrzymanie:

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad,
Oddział w Katowicach, Rejon Wysoki Brzeg,
tel. 32 259 67 06

DROGI POWIATOWE

Ulice: Wawelska, Jagiełły, Bijasowicka, Krupnicza, Świerczyńska, Bogusławskiego, Bojszowska, Chemików, Krakowska, Łędzińska, Remizowa, Kosynierów, Ofiar Oświęcimskich, Patriotów, Bohaterów Westerplatte, Mielęckiego, Lokalna.

Utrzymanie:

Powiatowy Zarząd Dróg w Bieruniu
tel. 32 216 21 73

DROGI WOJEWÓDZKIE

DW 934 ul. Wawelska - od DK 44 do granicy z Chelmem Śląskim

DW 931 ul. Turystyczna - od DK 44 do granicy z Bojszowami

Utrzymanie:

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach
tel. 32 781 92 11

DROGI GMINNE

Za drogi gminnych na terenie miasta odpowiedzialny jest Wydział Gospodarki Komunalnej
Wszelkie uwagi można zgłaszać telefonicznie pod numerami 32 708 09 69, 32708 09 67

w godzinach pracy Urzędu Miejskiego:

- poniedziałki: 7:30 - 17:00

- wtorki, środy i czwartki: 7:30 - 15:30

- piątki: 7:30 - 14:00

Poza godzinami pracy Urzędu Miejskiego jest dostępny

Całodobowy Ośrodek Dyspozycyjny:

tel. 32 708 09 20, 32 708 09 91 (linia płatne),
986 (linia bezpłatna).

Krzyżówka

Styl pływacki	▼	Przeżalce o samolocie	Ojciec legendy Wandy	„Księżycowa” Beethovena	▼	Bojowy, błotny lub szlachetny	▼	Otacza oczy sowy	U Warkocza na kraterze	Pokam, jadło	▼
Pola, serialowa Marusia	20					Pomoc z powietrza			22	4	
Do rozpylania perfum					8			Skała, fundament	17	Grzejnik wody	
►	23	16			Rozrabia na niej malarz					10	
Syberyjska śnieżnica	14							Bywa salony z cegieł			
Wojskowe siodło	On płaci czynsz Ustronie		Kompromitacja	3	Aparat filmowy Podoficer			9	13		
►								Lodowa tafla na rzece	25	Spór, zatarg	24
Huczna zabawa				Warzywo na zupę		Głogu lub aronii					Strączyńiec
►	11	2		... Cem-bryńska				Brat matki		Ostatnia faza Księżyca	
Wydziałowa strefa		Dawniej: uznanie, szacunek	19	15		Postęp w karierze	7				
►						Zajęcie przy krowach	18	12			6
Pozycja gimnastyczna	1	Skrucha				Duch, widmo	5				

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 25 utworzą rozwiązanie - myśl Napoleona Bonaparte.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Sudoku

6			5	8					9	8	3	4	5		6		
		4	6	7		8	2		6				3		5		
	1					7	3	8									1
	4		8		6		2	1									
8		5		2			6										
				5				9									
		3		7													
	6		3					1	5								

8	3	6	7						2		6					1	3
		9			6		8				3	5					
	2			5							3	6	1				
3			2		8						7	4			1		
				6				2	5		8	4				6	7
6				5				4				9					
				2	1				6				9	8	4	3	
2	1	3						5	9		3			2		7	8
4	6							7	1		6	4			3	9	2

Rodnia

Wydawca: Bieruński Ośrodek Kultury • ISSN 1233-4987

Redaktor naczelny: Beata Leśniewska-Filar

Adres redakcji: ul. Spiżowa 4, 43-150 Bieruń • tel: 32 209 18 18, e-mail: rodnia@bok.bierun.pl

Nakład: 4000 egzemplarzy • Skład: Beta Media • Druk: Polska Press Sp. z o.o. Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Niezamówionych materiałów redakcja nie zwraca, zastrzega sobie też prawo do skrótów i redakcyjnego opracowania tekstów.

Wśród tych, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązanie krzyżówki na adres: rodnia@bok.bierun.pl rozlosujemy nagrody w postaci bieruńskich gadżetów. Po odbiór nagród zapraszamy do Urzędu Miasta Bierunia, do Kancelarii Ogólnej na parterze.